

2024-02-29

FÖRSLAG TILL YTTRANDE

Dnr: SOCN 2024-00059

Yttrande över revisionskrivelse och revisionsrapport I3, 2023 – granskning av auktorisation av anordnare i kundvalssystemet

Socialnämnden rekommenderas:

Säkerställ tillräcklig och ändamålsenlig uppföljning av anordnare inom kundvalsystemet. Barn- och familjeenheten och omsorgsenheten gör årligen en riskanalys som ligger till grund för vilka anordnare som ska följas upp. Riskanalysen består av olika typer av kvalitetsfaktorer. Inom hemtjänst görs även en riskanalys utifrån ekonomiska faktorer och faktorer som kan vara indikation på välfärdsbrott. Barn- och familjeenheten och omsorgsenheten ser ett behov av att utveckla underlagen som tas fram i riskanalysen och som ligger till grund för den årliga granskningsplanen så att arbetet görs på ett enhetligt och träffsäkert sätt.

Som en del i att säkerställa den systematiska uppföljningen av anordnare inom kundvalen har ”Riktlinjer för uppföljning av anordnare och utförare inom sociala omsorgsprocessen” reviderats. Riktlinjerna beslutades av socialnämnden i februari 2024. Ändringarna består bland annat av att när en anordnare senast följdes upp ska vara en del av bedömningen för vilka anordnare som ska ingå i nämndens plan för granskningar.

Barn- och familjeenheten och omsorgsenheten har under hösten identifierat behov av att utveckla processer med tillhörande rutiner. Det gäller både auktorisation inom kundvalen och granskning av anordnare inom kundvalen. En del i detta är att se över bedömningsgrunder för att minska risken för olika bedömningar. Det finns en utmaning att säkerställa kvaliteten i samtliga verksamheter inom kundvalen då auktorisationssystemet innebär att ett stort antal anordnare är verksamma i Nacka kommun och också behöver granskas.

För att kunna granska anordnare med de befintliga resurser som finns idag behöver ett arbete göras kring det systematiska arbetet. Arbetssätten behöver ses över för att försöka effektivisera granskningen. Det är en utmaning inom befintliga resurser att följa upp kvaliteten hos samtliga anordnare inom kundvalen, och vid behov vidta åtgärder och på så sätt trygga kvaliteten för nackaborna.

Barn- och familjeenheten och omsorgsenheten ser ett behov av att utveckla digitala stöd för att kunna granska kvaliteten och tidigt identifiera oegentligheter i verksamheterna. Dagens metod för granskning innebär mycket manuellt arbete som är både resurs- och tidskrävande. Genom att utveckla digitala stöd för granskning skulle det frigöra tid som skulle kunna användas till att säkra kvaliteten inom kundvalen. Nacka kommun håller på att undersöka möjligheten till systemstöd inom den egna kommunen som kan bidra till en mer ändamålsenlig granskning. Utveckling av digitala verktyg kan med fördel även göras i samverkan med andra kommuner.

Ta fram en tydlig ansvarsfördelning för kontroll och uppföljning kopplat till risk för välfärdsbrottslighet.

Nacka kommun har gjort en kommunövergripande kartläggning av välfärdsbrott och otillåten påverkan. Kartläggningen antogs i Kommunstyrelsen (KFKS-2023-01177) i december 2023 och kartläggningen visade på en nuläges analys och en rad åtgärder som bedöms vara nödvändiga. Förslaget innehöll bland annat förbättringar som kontinuitet, tillräckliga resurser, moderna IT-verktyg och tydliga rutiner för polisanmälan. Av åtgärderna framgår också att auktorisationsvillkoren i kundval behöver stärkas och revideras för att förhindra otillbörligt utnyttjande av kommunala medel.

Under 2024 planerar Nacka kommun att genomföra flera förbättringsåtgärder för att tydliggöra ansvarsfördelning för kontroll och uppföljning kopplat till risk för välfärdsbrottslighet. Bland annat kommer Nacka kommun att delta i ett pilotprojekt tillsammans med Brottsförebyggande rådet (BRÅ) för att testa crime proofing-analyser i en verksamhet. Crime proofing-analyser syftar bland annat till att ge verksamheten underlag för förändringar av regler som antingen minskar möjligheterna till brott eller åtgärder som stärker kontrollinstanserna. Barn- och familjeenheten och omsorgsenheten kommer ta del och medverka i det arbete som sker när åtgärderna ska genomföras.

Nacka kommun samverkar med andra kommuner och myndigheter både på kommunövergripande nivå och inom barn- och familjeenheten och omsorgsenheten för att följa upp arbetet mot välfärdsbrott. Samverkande kommuner och myndigheter delar viktig information för att förhindra och tidigt upptäcka oegentligheter hos anordnare och leverantörer.

Trygga så att samtlig berör personal via relevant utbildning säkerställs tillräcklig kompetens för att förebygga och förhindra välfärdsbrottslighet.

Under november 2023 har 158 medarbetare inom barn- och familjeenheten och omsorgsenheten genomgått en utbildning i *Otillåten påverkan* under en halvdag. Utbildningen hölls under två dagar, fyra tillfällen totalt. Planen är att under mars och april 2024 anordna ytterligare två utbildningstillfällen med samma innehåll för medarbetare inom enheterna.

Kommunstyrelsen beslutade vidare på sammanträde 18 december 2023 att ge stadsledningskontoret i uppdrag att genomföra utbildningar och fortbildningar för att öka medvetenheten bland kommunens medarbetare i välfärdsbrott och otillåten påverkan (KFKS-2023-01177). Medarbetare inom barn- och familjeenheten och omsorgsenheten som arbetar i kundvalsprocessen kommer att delta i den utbildningssatsning som ska genomföras under våren 2024.

Under våren 2024 kommer Nacka kommun också att anordna en temadag om välfärdsbrott i samverkan med Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och polismyndigheten. Temadagen kommer även att innehålla en workshop i välfärdsbrott och otillåten påverkan. Utbildningar och fortbildning inom området planeras också för hösten 2024.

Filip Wiljander
Ordförande
Socialnämnden

Karin Kollberg
Social- och äldredirektör
Stadsledningskontoret